

Яковенко Роман Валерійович

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економічної теорії, маркетингу та економічної кібернетики,

Кобець Микола Олександрович,

студент кафедри кібербезпеки та
програмного забезпечення

Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

У сучасній дійсності формуються нові погляди на фактори соціально-економічного зростання у світовому господарстві. Загалом на прикладі розвинених країн можна прослідкувати, що стійке економічне зростання базується на високому рівні інноваційної сфери і використанні знань та інновацій як одних із головних економічних ресурсів. Саме інноваційна діяльність підприємств може забезпечити їх конкурентоспроможність як на внутрішньому ринку, так і на зовнішньому. На жаль, інноваційні процеси в Україні є нестійкими і вони не мають чітких довгострокових стимулів щодо інноваційної діяльності. Стан України вітчизняні науковці визначають як кризовий, він не відповідає тому рівню інноваційних процесів у країнах, які визначили цей напрямок розвитку для себе пріоритетним завданням [2].

Для здійснення ефективної інноваційної підприємницької діяльності важливу роль відіграє законодавче та нормативно-правове забезпечення, яке в Україні започатковано Законом України «Про основи державної політики у сфері науки і науково-технічної діяльності». Закон України «Про інноваційну діяльність» визначає її об'єкти, кількість яких надзвичайно велика. На їх здійснення необхідні величезні фінансові та матеріальні ресурси, які, як відомо, в нашій державі дуже обмежені. Це вимагає визначити пріоритети інноваційної

діяльності. На вирішення цієї проблеми спрямований Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» [3, с. 1], 4 стаття якого чітко регламентує такі стратегічні пріоритетні напрями інноваційної діяльності на 2011-2021 роки:

1) освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії;

2) освоєння нових технологій високотехнологічного розвитку транспортної системи, ракетно-космічної галузі, авіа- і суднобудування, озброєння та військової техніки;

3) освоєння нових технологій виробництва матеріалів, їх оброблення і з'єднання, створення індустрії наноматеріалів та нанотехнологій;

4) технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу;

5) впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики;

6) широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища;

7) розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки [1].

Але, незважаючи на існування правової бази, інноваційна діяльність в Україні все одно гальмується і не розвивається високими темпами.

Державною службою статистики України регулярно проводиться опитування керівників промислових підприємств щодо визначення причин низької інноваційної активності. На жаль, зміну впливу чинників, що перешкоджали здійсненню інноваційної діяльності, важко простежити в динаміці, оскільки методика опитування постійно змінювалась, тому маємо змогу виявити лише найбільш проблемні аспекти інноваційної діяльності промислових підприємств України.

Отже, використовуючи результати національної доповіді «Про стан та перспективи розвитку підприємництва в Україні» [5, с. 39-43], маємо

можливість виокремити основні проблеми інноваційної сфери та визначити перелік причин, що сповільнюють розвиток інноваційного підприємництва та підприємницької конкуренції в Україні:

1. Недосконалість законодавчої та інституційної бази розвитку інноваційного підприємства;
2. Невідповідність наявних джерел та обсягів фінансування науки, освіти, наукових фундаментальних і прикладних досліджень потребам інноваційного розвитку;
3. Відсутність ефективної системи стимулювання підприємців до роботи на ринку високих технологій;
4. Недосконалість механізмів економічної та моральної мотивації винахідництва;
5. Низька активність використання об'єктів інтелектуальної власності у секторі малого та середнього підприємництва, недооцінка підприємствами інтелектуального капіталу, що призводить до спрямування ресурсів фінансової сфери на інвестування підприємств «старопромислових галузей», а не до інноваційно активних підприємств чи науково-дослідних розробок;
6. Нерозвиненість економічного механізму управління інноваційною діяльністю;
7. Низький рівень інформаційного забезпечення інноваційної діяльності;
8. Високий рівень ризику інноваційного підприємництва та відсутність розвинутого венчурного підприємництва;
9. Несприйнятливість підприємств до нововведень [4, с. 2].

Список використаної літератури

1. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» від 08.09.2011, № 3715–VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>.
2. Козік В. А. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності підприємств в Україні [Електронний ресурс] / В. А. Козік. – Дніпро : ДНУ,

2017. – Режим доступу : http://www.confcontact.com/2017-ekonomika-i-menedzhment/10_kozik.html.

3. Дудка Ю. О. Проблеми розвитку інноваційної діяльності підприємств та шляхи їх подолання / Ю. О. Дудка. – Харків : ХНАУ ім. В. В. Докучаєва, 2013. – С. 1–4 .

4. Грищенко О. Ф. Проблеми та перспективи розвитку інноваційного підприємництва в Україні / О. Ф. Грищенко. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 1–4 .

5. Про стан та перспективи розвитку підприємництва в Україні : національна доповідь / [К. О. Ващенко, З. С. Варналій, В. Є. Воротін та ін.]. – К. : Держкомпідприємництво, 2008. – 226 с.